

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ.

ΓΙΟΥΡΤΑΖΟΥΝ: ΑΣΤΕΡΙΟΣ, ΑΣΤΕΡΩ, ΖΗΝΟΒΙΟΣ, ΖΗΝΟΒΙΑ, ΚΛΕΟΠΑΣ, ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1385: Ο Πάπας 1821: Καταπνίγεται από τους Τούρκους η Επανάσταση στη Χαλκιδική, όταν ο Βαλής της Θεσσαλονίκης Μεχμέτ Εμίν Πασάς με δύναμη 14.000 ανδρών, επιτίθεται κατά των, υπό τον ηρωικό Εμμανουήλ Παπά, 1.500 Ελλήνων υπερασπιστών της Κασσάνδρας Χαλκιδικής. Από τους 1.500 Έλληνες χάνουν τη ζωή τους οι περισσότεροι.

1849: 3.000 άνθρωποι παρακολουθούν την κηδεία του Φρεντερίκ Σοπέν στο Παρίσι. Ανάμεσα σε αυτούς που μεταφέρουν το φέρετρό του είναι ο συνθέτης Τζιάκομο Μεγερμπέερ και ο ζωγράφος Ευγένιος Ντελακρουά.

1908: Εμφανίζονται στους δρόμους της Αθήνας τα πρώτα ηλεκτρικά τραμ, τα οποία αντικαθιστούν σταδιακά τα ιππήλατα. Λόγω του ότι δεν έχει εγκριθεί ακόμα ο περί στάσεων κανονισμός, τα τραμ επί του παρόντος θα σταματούν εκεί που το ζητούν οι επιβάτες.

1927: Σημειώνεται αποτυχημένη δολοφονική απόπειρα κατά του προέδρου της Δημοκρατίας, Παύλου Κουντουριώτη.

1930: Υπόθεση του Χοιροστασίου: Έτσι έμεινε στην ιστορία η απόπειρα κινήματος των παγκαλικών αξιωματικών της Θεσσαλονίκης, η οποία εξουδετερώθηκε στη γένεσή της.

1971: Ο Τζον Λένον και οι The Plastic Ono Band ανεβαίνουν στο Νο1 του αγγλικού πίνακα επιτυχιών με το άλμπουμ Imagine.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1888: Κώστας Τσικλιτήρας, Έλληνας αθλητής του στίβου, τέσσερις φορές Ολυμπιονίκης στα αγωνίσματα άνευ φοράς. (Θαν. 10/2/1913)

1896: Κώστας Καρυωτάκης, Έλληνας ποιητής. (Θαν. 21/7/1928)

1959: Γιάννης Αγγελάκας, Έλληνας τραγουδοποιός, που έγινε γνωστός στο ευρύ κοινό ως ο τραγουδιστής του ροκ συγκροτήματος Τρύπες, από το 1984 ως το 2000.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1910: Ερρίκος Ντινάν, Ελβετός επιχειρηματίας και ανθρωπιστής, ιδρυτής του Ερυθρού Σταυρού. Βραβεύτηκε με Νόμπελ Ειρήνης το 1901. (Γεν. 8/5/1828)

1966: Γιώργος Θεοτοκάς, Έλληνας λογοτέχνης και θεατρικός συγγραφέας (Γεν. 27/4/1906)

1988: Τάσος Λειβαδίτης, Έλληνας ποιητής. (Γεν. 20/4/1922)

Κώστας Καρυωτάκης (1896 – 1928)

Ποιητής και πεζογράφος, ίσως η σημαντικότερη λογοτεχνική φωνή, που ανέδειξε η γενιά του '20 και από τους πρώτους που εισήγαγαν στοιχεία του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση. Επηρέασε πολλούς από τους κατοπιούς ποιητές (Σεφέρης, Ρίτσος, Βρεττάκος) και με την αυτοκτονία του δημιούργησε φιλολογική μόδα, τον Καρυωτακισμό, που πλημμύρισε τη νεοελληνική ποίηση.

Γεννήθηκε στην Τρίπολη στις 30 Οκτωβρίου 1896 και ήταν γιος του νομομαχανικού Γεωργίου Καρυωτάκη από τη Συκιά Κορινθίας και της Κατήγκως Σκάγιαννη από την Τρίπολη. Ήταν ο δευτερότοκος της οικογένειας. Είχε μία αδελφή ένα χρόνο μεγαλύτερή του, τη Νίτσα, και έναν αδελφό μικρότερο, το Θάνο, που γεννήθηκε το 1899 και σταδιοδρόμησε ως τραπεζικός υπάλληλος.

Λόγω της εργασίας του πατέρα του, η οικογένειά του αναγκάζονταν να αλλάζει συχνά τόπο διαμονής. Έζησαν στη Λευκάδα, την Πάτρα, τη Λάρισα, την Καλαμάτα, το Αργαστόλι, την Αθήνα (1909-1911) και τα Χανιά, όπου έμειναν ως το 1913. Από τα εφηβικά του χρόνια δημοσίευε ποιήματά του σε παιδικά περιοδικά, ενώ το όνομά του αναφέρεται και σε διαγωνισμό διηγήματος του περιοδικού «Διάπλαση των Παίδων». Σε ηλικία 17 ετών ερωτεύεται την χανιώτισσα Άννα Σκορδύλη, μια σχέση που θα τον σημαδέψει.

Το 1917 αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών με λίαν καλώς. Στην αρχή επικείμενη να ασκήσει το επάγγελμα του δικηγόρου, ωστόσο η έλλειψη πελατείας τον ώθησε στην αναζήτηση θέσης δημοσίου υπαλλήλου. Διορίστηκε στη Νομαρχία Θεσσαλονίκης, ενώ μετά την οριστική απαλλαγή του από τον Ελληνικό Στρατό για λόγους υγείας, τοποθετήθηκε σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες,

μεταξύ των οποίων οι νομαρχίες Σύρου, Άρτας και Αθήνας. Απεχθανόταν τη δουλειά του και δεν ανεχόταν την κρατική γραφειοκρατία, εξού και οι πολλές μεταθέσεις του.

Η πρώτη ποιητική συλλογή του «Ο Πόνος των Ανθρώπων και των Πραγμάτων», δημοσιεύτηκε το Φεβρουάριο του 1919 και δεν έλαβε ιδιαίτερα θετικές κριτικές. Τον ίδιο χρόνο εξέδωσε το σατιρικό περιοδικό «Η Γάμπα», η κυκλοφορία του οποίου όμως απαγορεύτηκε έπειτα από έξι τεύχη κυκλοφορίας. Η δεύτερη συλλογή του, υπό τον τίτλο «Νηπενθή», εκδόθηκε το 1921.

Την ίδια περίοδο συνδέθηκε με την ποιήτρια Μαρία Πολυδούρη, συνάδελφό του στη Νομαρχία Αττικής, παρόλο που δεν είχε ξεκάθαρη την πρώτη αγάπη, την Άννα Σκορδύλη, η οποία

στο μεταξύ είχε παντρευτεί. Η Πολυδούρη του προτείνει να παντρευτούν, παρότι γνώριζε ότι έπασχε από σύφιλη. Το 1924 ταξίδεψε στο εξωτερικό και επισκέφθηκε την Ιταλία και τη Γερμανία. Το Δεκέμβριο του 1927 εκδόθηκε η τελευταία ποιητική συλλογή του, με τίτλο «Ελεγεία και Σάπρες».

Το Φεβρουάριο του 1928 αποσπάστηκε στην Πάτρα και λίγο αργότερα στην Πρέβεζα. Η αλληλογραφία του με συγγενείς του την περίοδο αυτή αναδεικνύει την απόγνωση του Καρυωτάκη για την επαρχιακή ζωή και τη μικρότητα της τοπικής κοινωνίας. Στις 20 Ιουλίου πήγε στο Μονολίθι και αποπειράθηκε επί δέκα ώρες να αυτοκτονήσει, προσπαθώντας μάταια να πνιγεί. Την επόμενη μέρα (21 Ιουλίου) αγόρασε ένα περίστροφο κι επισκέφτηκε ένα καφενείο της Πρέβεζας. Αφού πέρασε λίγες ώρες μόνος του καπνίζοντας πήγε σε μια παρακείμενη παραλία, τον Άγιο Σπυρίδωνα και έθεσε τέλος στη ζωή του κάτω από έναν ευκάλυπτο. Στην τσέπη του η αστυνομία βρήκε ένα σημείωμα, που εξηγούσε τους λόγους της αυτοκτονίας του:

Εκτός από το ποιητικό του έργο, ο Καρυωτάκης έγραψε επίσης πεζά, ενώ μας άφησε και μεταφράσεις ξένων λογοτεχνών. Ποιήματά του έχουν μελοποιηθεί συνθέτες και συγκροτήματα, όπως ο Μίκης Θεοδωράκης, τα «Υπόγεια Ρεύματα», η Λένα Πλάτωνος, ο Μίμης Πλέσσας, ο Γιάννης Σπανός, ο Γιάννης Γλέζος και ο Νίκος Ξυδάκης.

Η ποίηση του Καρυωτάκη δεν έχει ίχνος φιλολογίας, αισθηματισμού και φιλαρέσκειας, που υπάρχει σε αφθονία στους παλιότερους ποιητές. Αποπνίγει την αίσθηση του μάταιου, του χαμένου, η στάση του είναι αντιηρωική και αντιδανική. Ο Καρυωτάκης γράφει ποιήματα για το άδοξο, το ασήμαντο, ακόμα και το γελοίο, ως διαμαρτυρία, που φθάνει στο σαρκασμό.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Οι φόροι έρχονται, η μεσαία τάξη φεύγει...

Πολυμίλης Σήφης

Μπορώ να καταλάβω την αγωνία του κ. Στουρνάρα να μαζέψει τα απαραίτητα έσοδα για να κλείσει τις τρύπες του προϋπολογισμού και να δημιουργήσει ένα πρωτογενές πλεόνασμα, όπως έχουμε υποχρέωση. Αυτό που δεν μπορώ όμως να καταλάβω είναι προτού αρχίσει να αναζητεί υποψήφια θύματα για να βουλώσει τις τρύπες, γιατί δεν αναζητεί τους υπευθύνους για τη δημιουργία τους. Ποιοι ευθύνονται, για παράδειγμα, για τις χιλιάδες τρύπες στο ενιαίο μισθολόγιο, που πέραν της οικονομικής αιμορραγίας, διαιωνίζουν ένα καθεστώς όπου οι περισσότερο διαπλεκόμενοι, οι πιο ισχυρές ομάδες πίεσης πληρώνουν λιγότερο την κρίση από τους πιο αδύναμους. Ποιοι ευθύνονται για το ότι δεν έχουν ελεγχθεί παρά ελάχιστα από αυτούς που διαπιστωμένα έχουν βγάλει τα χρήματά τους στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα να καλούνται για μια φορά ακόμα τα συνήθη υποζύγια να πληρώσουν τα σπασμένα. Πώς γίνεται οι εκατοντάδες φορείς του Δημοσίου να ζουν και να βασιλεύουν ακόμη, και την ίδια ώρα να καταφεύγει η κυ-

βέρνηση σε οριζόντιες περικοπές επί δικαίους και αδίκους για να τηρήσει τις συμφωνημένες υποχρεώσεις της απέναντι στην τρόικα;

Λογική και κοινωνικά δίκαιη η φορολόγηση του συγκεντρωμένου πλούτου και της ακίνητης περιουσίας. Αλλά με ποια κριτήρια και σε ποιες συνθήκες... Επί δεκαετίες, με τη συννοχή και των κυβερνήσεων, οι Έλληνες είχαν θεωρήσει ως ασφαλέστερο καταφύγιο τα ακίνητα, για να καλύψουν μελλοντικές ανάγκες τους επειδή οι περισσότερες συντάξεις ήταν αναμικτές. Τώρα κόβονται οι συντάξεις και οι μισθοί και καλούνται οι πολίτες να πληρώσουν φόρους, με εισοδήματα που δεν υπάρχουν, για περιουσίες που είτε είναι αδρανείς - βλέπε οικόπεδα - είτε αποδίδουν ελάχιστα. Και μάλιστα επειδή είναι δεδομένο ότι κάποιος δεν μπορούν να πληρώσουν, ανεβάζουν τους συντελεστές φορολόγησης σε αυτούς που υποτίθεται ότι μπορούν, για να εισπράξουν τα προσδοκώμενα έσοδα... Έχουν αντιληφθεί στο υπουργείο Οικονομικών ότι επί τρία χρόνια τώρα έχουμε πληρώσει για φόρο ακινήτων

περίπου 10 δις., πολύ περισσότερα από όσο πληρώνουμε δηλαδή φόρο εισοδήματος; Όσα αποθέματα πλούτου και αν υπήρχαν, είναι προφανές ότι εξαντλούνται. Και μαζί τους εξαντλούνται και οι δυνατότητες της κυβέρνησης να εισπράξει αυτά που διεκδικεί...

Η πάλη ποτέ μεσαία τάξη, που αποτελούσε τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας και της κοινωνίας, συμπίεζεται πλέον μέχρις εξαφάνισής της. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την οικονομία της χώρας, αλλά και την πολιτική σταθερότητα. Είτε μας αρέσει είτε όχι, το μεταπολεμικό άλμα της ελληνικής οικονομίας στηρίχθηκε σε αυτό που συνήθισαμε να αποκαλούμε «μικρομεσαία επιχειρηματικότητα». Με όλα τα προβλήματα της φυσικά - με πρώτο την παραιοικονομία - κατάφερε να αποτελέσει τον μοχλό της ανάπτυξης. Η κατάρρευσή της, πέρα από το κοινωνικό χάσμα που δημιουργεί, ανατρέπει και τις οικονομικές και τις πολιτικές ισορροπίες. Και αυτό είναι ένα πρόβλημα που ξεπερνά κατά πολύ τις όποιες φοροδοτικές ανάγκες και δεσμεύσεις...

ΤΟ ΒΗΜΑ